

Burruezo i la revolució sufí

Pedro Burruezo debuta com a novel·lista amb 'Auto-suficiència', el viatge exterior i interior d'uns musulmans conversos

El músic inicia la història durant el maig del 1968 a La Venta del Pozo, un 'tablao' flamenc real de Sant Feliu de Guíxols

Pedro Burruezo és un home de múltiples interessos. Es presenta com a "artista, músic, escriptor i hortelà orgànic". Però no n'hi ha prou per definir la seva personalitat polièdrica. Burruezo és també periodista, especialitzat en temes mediambientals –va dirigir durant dues dècades l'edició en castellà de The Ecologist i ara és al capdavant d'El Ecomensajero Digital, de l'associació Vida Sana [<http://vidasana.org/>] –, però també va ser molts anys crític de flamenc de l'edició catalana del diari ABC, i coneix molt bé les profunditats del món jondo. Finalment (o no), Pedro Burruezo, musulmà i membre d'una confraria sufí o tariqa, ha treballat des de fa més de dues dècades per reivindicar des del segle XXI el llegat musical i espiritual de les tres cultures que van conviure a la península durant l'edat mitjana.

Si li quedava alguna cosa per fer creativament a Pedro Burruezo (Barcelona, 1964), que també ha fet cinema i ha publicat un parell de llibres d'assaig, segurament era una novel·la. I la novel·la ha arribat. Es titula Auto-suficiència (Mandala Ediciones) i té un subtítol que no se sap si orienta o tot el contrari: "Una historia de gnósticos, gitanos, irredentos y otros periféricos...". En realitat, és una història de ficció, amb alguns elements molt reals, que serveixen a l'autor per plasmar alguns dels seus temes cabdals, exposats fins ara. "És com un tractat de sufisme, però no escrit des de la perspectiva d'un mestre o un erudit, alguns m'han dit que és de les coses més inaudites que han llegit mai", explica Burruezo, assegut al costat de Mercè Diago, filòloga i traductora, que ha exercit en aquest cas com a editora, no des de la perspectiva empresarial, sinó com a orientadora o assessora.

Mercè Diago està molt implicada en els orígens d'aquesta novel·la, que comença justament en un local que coneix de primera mà: La Venta del Pozo, un tablao flamenc que va existir a final dels anys seixanta a Sant Feliu de Guíxols, molt adreçat als turistes europeus, que llavors ja començaven a arribar per gaudir de "lo más típico de la Costa Brava", i que regentaven els seus pares, Santi i Dolors, que apareixen en el llibre amb els seus noms. A La Venta del Pozo, hi actuava als estius un jovebailaor gitano barceloní anomenat Miguel Fernández i conegut com el Fara, de faraó. "Levantaba el muchacho los brazos y parecían los brazos de Shiva. Taconeaba Miguel y los dioses del Vedanta temblaban. Oriente en Occidente." Va ser Diago la que li va parlar per primera vegada a Burruezo del Fara, quan com a membre d'una associació cultural de Platja d'Aro, Culturejant, va contactar amb ell per organitzar un concert seu a S'Agaró. Burruezo es va implicar tant en la història que, a través de les seves coneixences en el món flamenc, va trobar el Faraón –un bailaor de gran estil, però poc conegut pel gran públic– i va aconseguir que, després de molts anys sense veure's, el bailaor es retrobés amb la Dolors, que havia estat com la seva segona mare paia durant els estius a Sant Feliu. I sense haver-se plantejat mai escriure una novel·la, en va acabar fent una en pocs mesos.

La novel·la comença en ple maig del 1968 i, segons l'autor, en aquell local de Sant Feliu s'estava gestant una revolució artística, espiritual i mental ("Sufismo en estado puro. Herencia andalusi") més "profunda" que tot allò que estava passant en aquell moment a les barricades de París. I en una interminable nit de dissabte, ja de matinada i amb el Fara adormit amb el cap sobre una taula, van aparèixer per La Venta del Pozo els dos autèntics protagonistes d'aquesta història: Manuel Montoya, El Medialuna, cantaorgitano, i la seva dona, Meritxell Vidal,

la Txell, una “señora bien”, que formaven una parella d’origens “diametralmente opuestos” però eren també dues ànimes que transitaven juntes per la vida, sovint per camins tortuosos, a la recerca d’un món nou. És aquest el viatge que narra Burruezo a Auto-sufi-ciència: un llarg viatge que comença a l’Empordà i passa, en les dècades posteriors, per Tànger –on la parella arriba després que Antonio Gades fixés Montoya a La Venta del Pozo per a la seva companyia– i Granada abans de tornar de nou a l’Empordà. “És un viatge iniciàtic, exterior però també interior. Com li diu la Txell al Montoya: no podem anar enlloc perquè tot està colonitzat. Per tant, es plantegen cap a on han d’anar, i ho tenen clar: cap a dins!”, explica Burruezo, que afegeix que els seus protagonistes, musulmans conversos, “tornen a l’Islam més tradicional, del que beu el sufisme, perquè és el més obert”. De fet, la confrontació entre la tradició i una idea perversa de la modernitat és un dels molts temes que tracta el llibre, potser un dels més potencialment polèmics, sobretot tenint en compte que Burruezo [<http://burruezo.org/>] va ser un dels grans referents de la modernitat barcelonina en els anys vuitanta i noranta. “Jo he tingut moltíssims amics de la contracultura i me’ls estimo molt, però la contracultura no ha representat cap alternativa real, perquè forma part del sistema des del seu propi naixement, encara que sembli el contrari. En aquest sentit, la novel·la s’atreveix a posar en dubte coses que ara ningú s’atreveix a qüestionar.”

Des del seu refugi empordanès, Manuel i Txell comencen a intuir també els desastres climàtics que patim actualment: la sequera, el mar de plàstics... “Els se situen en una perifèria ideològica: tot això passarà, però sense la nostra complicitat”, diu l’autor. “També pensen que els disruptors hormonals o endocrins, que estan presents als plàstics, als fertilitzants i a tot arreu, ens han contaminat a tots i poden modificar les nostres conductes, provocant una espècie de sotmetiment químic que crea una societat cada vegada més individualista i egoista. Sembla ciència -ficció, però no ho és.”

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 21-02-2024, Pàgina 19

-El Punt Avui. Nacional 21-02-2024, Pàgina 19

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2388511-burruezo-i-la-revolucio-sufi.html>